

Højbjerg Maskinfabrik A/S

Oddervej 200
8270 Højbjerg
CVR-nr. 43969315

Årsrapport 2016

Godkendt på selskabets generalforsamling, den 22.03.2017

Dirigent

Navn: Kim Buchwald

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
Virksomhedsoplysninger	1
Ledelsespåtegning	2
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	3
Ledelsesberetning	6
Koncernens resultatopgørelse for 2016	11
Koncernens balance pr. 31.12.2016	12
Koncernens egenkapitalopgørelse for 2016	14
Koncernens pengestrømsopgørelse for 2016	15
Koncernens noter	16
Modervirksomhedens resultatopgørelse for 2016	23
Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2016	24
Modervirksomhedens egenkapitalopgørelse for 2016	26
Modervirksomhedens noter	27
Anvendt regnskabspraksis	30

Virksomhedsoplysninger

Virksomhed

Højbjerg Maskinfabrik A/S
Oddervej 200
8270 Højbjerg

CVR-nr.: 43969315
Hjemsted: Aarhus
Regnskabsår: 01.01.2016 - 31.12.2016

Telefon: 86270800
Hjemmeside: www.hmf.dk
E-mail: info@hmf.dk

Repræsentantskab

Kim Buchwald, formand
Søren Bjerregaard Madsen
Brian Stage
Steen Lindebjerg Tønnes

Direktion

Ove Trankjær, administrerende direktør
Peter Kaaberbøl, økonomidirektør

Revisor

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
City Tower, Værkmestergade 2
8000 Aarhus C

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 01.01.2016 - 31.12.2016 for Højbjerg Maskinfabrik A/S.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2016 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2016 - 31.12.2016.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Højbjerg, den 22.03.2017

Direktion

Ove Trankjær
administrerende direktør

Peter Kaaberbøl
økonomidirektør

Repræsentantskab

Kim Buchwald
formand

Søren Bjerregaard Madsen

Brian Stage

Steen Lindebjerg Tønnes

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejerne i Højbjerg Maskinfabrik A/S

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Højbjerg Maskinfabrik A/S for regnskabsåret 01.01.2016 - 31.12.2016, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2016 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2016 - 31.12.2016 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, fortager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncernregnskabet og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncernregnskabet og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet eller årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

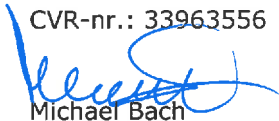
Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

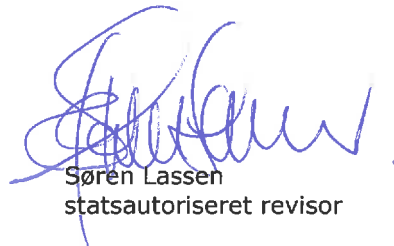
Aarhus, den 22.03.2017

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr.: 33963556

Michael Bach
statsautoriseret revisor

Søren Lassen
statsautoriseret revisor

Ledelsesberetning

	2016 t.kr.	2015 t.kr.	2014 t.kr.	2013 t.kr.	2012 t.kr.
Hoved- og nøgletal					
Hovedtal					
Nettoomsætning	873.184	854.057	775.202	602.952	546.445
Bruttoresultat	187.738	202.651	158.132	95.959	70.723
Driftsresultat	96.588	109.944	71.473	34.279	9.071
Resultat af finansielle poster	(8.121)	(8.627)	(1.706)	(23.077)	(22.399)
Årets resultat	69.961	81.259	54.087	9.412	(15.620)
Samlede aktiver	785.155	749.155	739.289	672.050	656.678
Egenkapital	310.023	242.298	159.257	104.747	90.998
Nøgletal					
Bruttomargin (%)	21,5	23,7	20,4	15,9	12,9
Nettomargin (%)	8,0	9,5	7,0	1,6	(2,9)
Egenkapitalens forrentning (%)	25,3	40,5	41,0	9,6	(16,2)
Soliditetsgrad (%)	39,5	32,3	21,5	15,6	13,9

Hoved- og nøgletal er defineret og beregnet i overensstemmelse med Den Danske Finansanalytikerforenings "Anbefalinger & Nøgletal 2015".

Nøgletal	Beregningsformel	Nøgletal udtrykker
Bruttomargin (%)	$\frac{\text{Bruttoresultat} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$	Virksomhedens driftsmæssige gearing.
Nettomargin (%)	$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$	Virksomhedens driftsmæssige rentabilitet.
Egenkapitalens forrentning (%)	$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Gns. egenkapital ekskl. minoriteter}}$	Virksomhedens forrentning af den kapital, som ejerne har investeret i virksomheden.
Soliditetsgrad (%)	$\frac{\text{Egenkapital} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$	Virksomhedens finansielle styrke.

Ledelsesberetning

Hovedaktivitet

Selskabets aktivitet er at besidde kapitalandele i virksomheder samt hermed beslægtet virksomhed, herunder levering af ledelsesmæssig assistance til koncernen.

Koncernens aktivitet er udvikling, produktion og international markedsføring af lastbilmonterede kraner gennem datterselskabet HMF Group A/S.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

Resultatet for 2016 er et overskud på 69.961 t.kr. Resultatet er lavere end forventet. Kursudviklingen på GBP, der fulgte i kølvandet på Brexit-afstemningen i England, har betydet en lavere indtjening på omkring 15 mio.kr. i forhold til året før. Koncernen har tillige afviklet serviceforretningen for vindmøllekraner i England. Resultatet er i lyset heraf tilfredsstillende. I 2016 har fokus været fortsat udvikling af kerneforretningen gennem vækst, og koncernen er lykkedes hermed.

Forventet udvikling

Ved indgangen til 2017 forventer selskabet en positiv markedsudvikling. Selskabets vækststrategi forventes at understøtte denne udvikling og sikre fortsat vækst. Der forventes et resultat før skat på samme niveau som i 2016.

Selskabets budget for 2017 viser, at det vil være muligt at realisere de lagte planer for det kommende år inden for de eksisterende kreditfaciliteter. Selskabets bankforbindelse har givet tilsagn om fortsat at stille disse til rådighed.

Særlige risici

Forretningsmæssige risici

Der er ikke knyttet særlige risici til enkelte markeder.

Valutarisici

Valutarisici på koncernens balance omfatter hovedsageligt nettofordringer i EUR, NOK, USD og GBP. Risici herpå kan ikke anses for usædvanlige. Koncernen anvender delvis sikringsinstrumenter.

Renterisici

Koncernens renterisiko knytter sig hovedsageligt til den driftskredit, som HMF Group A/S har fået stillet til rådighed i et pengeinstitut med et maksimum på 125 mio.kr. Renten er fastsat efter markedsvilkår på kortfristet basis.

Kreditrisici

Koncernens primære kreditrisiko knytter sig til tilgodehavender fra salg, som er fordelt på et større antal kunder. Der er ingen særlige risici herpå.

Likviditet

En kraftig opbremsning vil muligvis kunne udgøre en likviditetsrisiko.

Ledelsesberetning

Videnressourcer

De væsentligste videnressourcer knytter sig til en betydelig kompetence inden for udvikling og produktion af koncernens produkter samt gennemførelse af særlige projekter.

Miljømæssige forhold

Koncernen betragter miljøansvarlig adfærd som en af forudsætningerne for fremtidig forretningsmæssig succes. Vi udvikler til stadighed vores produkter og processer, så vi minimerer belastningen af det ydre miljø sideløbende med, at vi konstant udvikler og forbedrer det interne arbejdsmiljø. Der er tale om en løbende proces, som styres gennem de etablerede systemer, herunder blandt andet ISO 9001 for kvalitets-sikring.

Koncernforhold

Højbjerg Maskinfabrik-koncernen omfatter produktions-, salgs- og ejendomsselskaber.

HMF Group A/S

Resultatet for 2016 er et overskud på 58.433 t.kr. Resultatet er lavere end forventet. Kursudviklingen på GBP, der fulgte i kølvandet på Brexit-afstemningen i England, har betydet en lavere indtjening på omkring 15 mio.kr. i forhold til året før. Koncernen har tillige afviklet serviceforretningen for vindmøllekraner i England. Resultatet er i lyset heraf tilfredsstillende. I 2016 har fokus været fortsat udvikling af kerneforretningen gennem vækst, og koncernen er lykkedes hermed.

HMF Group omfatter ud over HMF Group A/S datterselskaber i Tyskland og England, der samlet set bidrager med et overskud på 2.206 t.kr. før indregning af ændring af urealiseret intern fortjeneste på varebeholdninger.

Højbjerg Maskinfabrik Ejendomme A/S

Resultatet for 2016 er et overskud på 11.804 t.kr. Resultatet er som forventet og tilfredsstillende.

Der forventes ingen væsentlige ændringer i 2017.

Redegørelse for samfundsansvar

Højbjerg Maskinfabrik A/S har alene egentlig operationel drift i HMF Group A/S. Koncernen har politikker for samfundsansvar (CSR), og en af HMF Group A/S' værdier er at udvise samfundsmæssig ansvarlighed.

HMF CSR-politik

HMF har gennem sit virke indflydelse på kunder, medarbejdere, leverandører og miljø og derfor et socialt samfundsansvar CSR (Corporate Social Responsibility).

HMF-produkter

HMF lastbilmonterede kraner er udviklet i henhold til maskindirektivet, der omfatter fastlæggelse af krav til sikring mod ulykker i industrielle maskinparker ved hensigtsmæssig konstruktion og fremstilling af maskiner. Specifikt EN 12999.

Ledelsesberetning

Vi evaluerer løbende materialer, der indgår i produktprogrammet med hensyn til miljøbelastning samt genanvendelighed. For at sikre mod skader på mennesker og ting forbedrer HMF løbende produkternes sikkerhedssystemer.

HMF arbejdsmiljø- og sikkerhedspolitik

Vi vil sikre, at vores daglige arbejdsopgaver og aktiviteter planlægges og tilrettelægges på en sådan måde, at medarbejdernes sundhed og sikkerhed sikres bedst muligt samtidig med, at vores belastninger af det nære ydre miljø begrænses mest muligt.

Vi vil inddrage vores medarbejdere aktivt i det daglige arbejdsmiljø- og sikkerhedsarbejde og herved skabe forståelse og engagement for deres egne og deres kollegaers sikkerhed og sundhed ved udførelse af de daglige arbejdsopgaver.

Vi vil være på forkant med ændringer i lovgivningen inden for arbejdsmiljø og sikkerhed.

Vi vil deltage i en positiv dialog med vores interessenter omkring arbejdsmiljø og sikkerhed på vores virksomhed.

HMF-leverandører

Vi udvælger og evaluerer vores leverandører efter, om de efterlever FN's internationale standarder for menneske- og arbejdstagerrettigheder. HMF leverandører skal derudover kunne dokumentere, at de efterlever lokale miljøkrav.

HMF-miljø og klima

Vi vil til stadighed være på forkant med gældende danske miljøkrav, og ønsker løbende at mindske HMF's påvirkning af miljø og klima. Vi iværksætter løbende energi- og miljøforbedringer i virksomheden når der investeres, og ved at erstatte farlige stoffer med mindre farlige, undgå unødigt spild, sikre sikker håndtering af affald samt genanvende affald, hvor det er muligt.

Vurdering af opnåede resultater

HMF CSR-mål for 2016:

- Indføre nye sikkerhedsfeatures på HMF-kraner i 2016: Der er indført 3 nye væsentlige features i 2016.
- Sikre mindre klimapåvirkning ved nyinvesteringer: I forbindelse med større renoveringsprojekter på fabrikken i Galten og projektering af ombygning af administrationsafsnit i Højbjerg, har HMF samtidig valgt at øge isolering, udskifte klimaanlæg og belysningsteknologi. I 2016 er der tillige igangsat tiltag med henblik på, at opnå miljøcertificering efter ISO 14001.
- Udskifte de potentielt mest sundhedsskadelige hjælpestoffer i produktionen i 2016: På nær et enkelt hjælpestof lykkedes det i 2014 at fjerne alle hjælpestoffer, som vurderes at kunne fremkalde cancer ved ikke forskriftsmæssig brug. I 2016 har der været fortsat fokus på at erstatte potentielt giftige og potentielt allergifremkaldende hjælpestoffer også.
- Udskifte de potentielt mest giftige stoffer i produktionen i 2016: Det er i 2016 fortsat lykkedes at finde alternative produkter for giftklassificerede stoffer.
- Reduktion i antal arbejdsulykker (Lost Time Incidents, LTI) i 2016: Der har i 2016 været 14 Lost Time Incidents mod 11 sidste år. Indsatsområderne i 2016 har været forebyggelse af ulykker gennem øget træning af medarbejdere med høj ulykkesfrekvens samt analyse og behandling af næved ulykker. I 2017 gennemføres risikovurderinger og kurser i sikkerhedsbevidsthed.

Ledelsesberetning

Redegørelse for det underrepræsenterede køn

I bestyrelsen indgår 4 generalforsamlingsvalgte medlemmer, der alle er mænd. Slutmålet for ligerepræsentation er således 3 mænd og 1 kvinde.

Rekrutteringsgrundlaget blandt kvinder vurderes på nuværende tidspunkt at være lavt for industrivirksomheder generelt og for HMF's branche i bred forstand. Det er derfor et realistisk og ambitiøst mål at opnå 1 kvindeligt bestyrelsesmedlem i 2020.

HMF's politik på området har til formål at sikre vil sikre, at kvinder og mænd har lige muligheder for at gøre lederkarriere. Vi vil derfor gennem ansættelsesprocedurer og rekruttering opfordre kvalificerede kvinder til at ansøge ledige lederstillinger. HMF vil ved ansættelse af ledere, hvor der er kvinder blandt ansøgerne, indkalde mindst én af disse til samtale.

Begivenheder efter balancedagen

Der er fra balancedagen og frem til i dag ikke indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

Koncernens resultatopgørelse for 2016

	<u>Note</u>	<u>2016 t.kr.</u>	<u>2015 t.kr.</u>
Nettoomsætning	1	873.184	854.057
Produktionsomkostninger	2, 3	(685.446)	(651.406)
Bruttoresultat		187.738	202.651
Distributionsomkostninger	2, 3	(46.793)	(46.473)
Administrationsomkostninger	2, 3	(44.357)	(46.234)
Driftsresultat		96.588	109.944
Andre finansielle indtægter	4	11.703	14.367
Andre finansielle omkostninger		(19.824)	(22.994)
Resultat før skat		88.467	101.317
Skat af årets resultat	5	(18.506)	(20.058)
Årets resultat	6	69.961	81.259

Koncernens balance pr. 31.12.2016

	<u>Note</u>	<u>2016 t.kr.</u>	<u>2015 t.kr.</u>
Færdiggjorte udviklingsprojekter		19.350	19.216
Udviklingsprojekter under udførelse		11.219	7.791
Immaterielle anlægsaktiver	7	30.569	27.007
Grunde og bygninger		252.065	254.644
Produktionsanlæg og maskiner		20.233	22.308
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		11.416	5.495
Indretning af lejede lokaler		8.473	6.289
Materielle anlægsaktiver under udførelse		16.255	8.561
Materielle anlægsaktiver	8	308.442	297.297
Anlægsaktiver		339.011	324.304
Råvarer og hjælpematerialer		51.771	49.470
Varer under fremstilling		38.671	35.198
Fremstillede varer og handelsvarer		53.858	43.507
Forudbetalinger for varer		760	299
Varebeholdninger		145.060	128.474
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		176.829	182.546
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		110.535	101.184
Andre tilgodehavender		468	438
Periodeafgrænsningsposter		5.155	2.571
Tilgodehavender		292.987	286.739
Likvide beholdninger		8.097	9.638
Omsætningsaktiver		446.144	424.851
Aktiver		785.155	749.155

Koncernens balance pr. 31.12.2016

	<u>Note</u>	<u>2016 t.kr.</u>	<u>2015 t.kr.</u>
Virksomhedskapital		62.000	62.000
Overført overskud eller underskud		248.023	180.298
Egenkapital		310.023	242.298
Udskudt skat	9	10.956	8.064
Andre hensatte forpligtelser	10	7.360	6.432
Hensatte forpligtelser		18.316	14.496
Gæld til realkreditinstitutter		144.230	152.749
Langfristede gældsforpligtelser	11	144.230	152.749
Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	11	8.457	8.394
Bankgæld		97.126	148.128
Modtagne forudbetalinger fra kunder		403	3.428
Leverandører af varer og tjenesteydelser		121.952	90.450
Skyldige sambeskatningsbidrag		16	0
Anden gæld	12	84.476	86.815
Periodeafgrænsningsposter		156	2.397
Kortfristede gældsforpligtelser		312.586	339.612
Gældsforpligtelser		456.816	492.361
Passiver		785.155	749.155
Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser	14		
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	15		
Transaktioner med nærtstående parter	16		
Koncernforhold	17		
Dattervirksomheder	18		

Koncernens egenkapitalopgørelse for 2016

	Virksomheds- kapital t.kr.	Overført overskud eller underskud t.kr.	I alt t.kr.
Egenkapital primo	62.000	180.298	242.298
Valutakursreguleringer	0	(3.663)	(3.663)
Øvrige egenkapitalposter	0	1.427	1.427
Årets resultat	0	69.961	69.961
Egenkapital ultimo	62.000	248.023	310.023

Koncernens pengestrømsopgørelse for 2016

	<u>Note</u>	<u>2016 t.kr.</u>	<u>2015 t.kr.</u>
Driftsresultat		96.588	109.944
Af- og nedskrivninger		18.613	17.900
Andre hensatte forpligtelser		928	(479)
Ændringer i arbejdskapital	13	(563)	(15.022)
Pengestrømme vedrørende primær drift		115.566	112.343
Modtagne finansielle indtægter		11.703	14.367
Betalte finansielle omkostninger		(19.824)	(22.994)
Refunderet/(betalt) selskabsskat		(16.000)	(15.921)
Pengestrømme vedrørende drift		91.445	87.795
Køb mv. af immaterielle anlægsaktiver		(9.706)	(5.639)
Køb mv. af materielle anlægsaktiver		(24.826)	(10.874)
Salg af materielle anlægsaktiver		1.212	276
Pengestrømme vedrørende investeringer		(33.320)	(16.237)
Afdrag på lån mv.		(8.456)	(4.985)
Pengestrømme vedrørende finansiering		(8.456)	(4.985)
Ændring i likvider		49.669	66.573
Likvider primo		(138.490)	(205.063)
Valutakursreguleringer af likvider		(208)	0
Likvider ultimo		(89.029)	(138.490)
Likvider ultimo sammensætter sig af:			
Likvide beholdninger		8.097	9.638
Kortfristet gæld til banker		(97.126)	(148.128)
Likvider ultimo		(89.029)	(138.490)

Koncernens noter

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
1. Nettoomsætning		
Danmark	232.669	210.347
Øvrige lande	640.515	643.710
	873.184	854.057

Koncernens segmenter omfatter forretningssegmenter og geografiske markeder.

Koncernens primære forretningssegment omfatter udvikling, produktion og international markedsføring af lastbilmonterede kraner. Sekundære forretningsområder er uvæsentlige. Ledelsen ønsker med henvisning til årsregnskabslovens § 96 ikke at give yderligere oplysning om den geografiske opdeling af omsætningen, idet en detaljeret opdeling af koncernens omsætning på geografiske markeder vil være til betydelig skade for den konkurrencemæssige situation.

Koncernen har ingen ophørende aktiviteter.

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
2. Personaleomkostninger		
Gager og lønninger	231.434	218.836
Pensioner	15.367	15.993
Andre omkostninger til social sikring	9.140	8.563
Personaleomkostninger overført til aktiver	(7.799)	(4.748)
	248.142	238.644
Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte medarbejdere	538	520

	Ledelses- vederlag 2016 t.kr.	Ledelses- vederlag 2015 t.kr.
Direktion	4.267	4.701
Bestyrelse	5.174	5.641
	9.441	10.342

Koncernens noter

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
3. Af- og nedskrivninger		
Afskrivninger på immaterielle anlægsaktiver	6.144	6.225
Afskrivninger på materielle anlægsaktiver	13.037	11.794
Tab og gevinst ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver	(568)	(119)
	18.613	17.900
	2016 t.kr.	2015 t.kr.
4. Andre finansielle indtægter		
Finansielle indtægter fra tilknyttede virksomheder	6.150	5.807
Renteindtægter i øvrigt	3	91
Øvrige finansielle indtægter	5.550	8.469
	11.703	14.367
	2016 t.kr.	2015 t.kr.
5. Skat af årets resultat		
Aktuel skat	16.016	15.921
Ændring af udskudt skat	2.490	4.137
	18.506	20.058
	2016 t.kr.	2015 t.kr.
6. Forslag til resultatdisponering		
Overført resultat	69.961	81.259
	69.961	81.259
	Færdig- gjorte udviklings- projekter t.kr.	Udviklings- projekter under udførelse t.kr.
7. Immaterielle anlægsaktiver		
Kostpris primo	38.543	7.791
Tilgange	6.278	9.706
Afgange	0	(6.278)
Kostpris ultimo	44.821	11.219
Af- og nedskrivninger primo	(19.327)	0
Årets afskrivninger	(6.144)	0
Af- og nedskrivninger ultimo	(25.471)	0
Regnskabsmæssig værdi ultimo	19.350	11.219

Koncernens noter

Udviklingsprojekter under udførelse

Igangværende udviklingsprojekter omfatter udvikling af flere nye kranmodeller og features. De aktiverede omkostningerne består af interne omkostninger til medarbejdere og indkøbte materialer samt, i mindre omfang, indkøbt assistance fra underleverandører.

De nye produkter mv. forventes at kunne sikre fortsat udvikling i de primære aktiviteter, og medføre øgede markedsandele. Ledelsen har på baggrund af en vurdering af de enkelte udviklingsprojekter konkluderet, at genindvindings- eller nytteværdien overstiger den regnskabsmæssige værdi.

	Grunde og bygninger t.kr.	Produktions- anlæg og maskiner t.kr.	Andre anlæg, drifts- materiel og inventar t.kr.	Indretning af lejede lokaler t.kr.
8. Materielle anlægsaktiver				
Kostpris primo	174.010	178.109	44.416	7.986
Valutakursreguleringer	(97)	(188)	477	0
Tilgange	0	5.585	8.461	3.086
Afgange	0	(578)	(539)	0
Kostpris ultimo	173.913	182.928	52.815	11.072
Opskrivninger primo	209.337	0	0	0
Opskrivninger ultimo	209.337	0	0	0
Af- og nedskrivninger primo	(128.703)	(155.801)	(38.921)	(1.697)
Valutakursreguleringer	21	51	(514)	0
Årets afskrivninger	(2.503)	(7.323)	(2.309)	(902)
Tilbageførsel ved afgang	0	378	345	0
Af- og nedskrivninger ultimo	(131.185)	(162.695)	(41.399)	(2.599)
Regnskabsmæssig værdi ultimo	252.065	20.233	11.416	8.473
Regnskabsmæssig værdi, hvis aktiver ikke var opskrevet	97.578	-	-	-

Koncernens noter

	Materielle anlægs- aktiver under udførelse t.kr.
8. Materielle anlægsaktiver	
Kostpris primo	8.561
Valutakursreguleringer	0
Tilgange	20.566
Afgange	(12.872)
Kostpris ultimo	16.255
Opskrivninger primo	0
Opskrivninger ultimo	0
Af- og nedskrivninger primo	0
Valutakursreguleringer	0
Årets afskrivninger	0
Af- og nedskrivninger ultimo	0
Af- og nedskrivninger ultimo	0
Regnskabsmæssig værdi ultimo	16.255
Regnskabsmæssig værdi, hvis aktiver ikke var opskrevet	-

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
9. Udskudt skat		
Immaterielle anlægsaktiver	6.354	4.974
Materielle anlægsaktiver	4.879	3.619
Varebeholdninger	1.342	886
Hensatte forpligtelser	(1.619)	(1.415)
	10.956	8.064
Bevægelser i året		
Primo	8.064	
Indregnet i resultatopgørelsen	2.892	
Ultimo	10.956	

10. Andre hensatte forpligtelser

Andre hensatte forpligtelser omfatter forventede omkostninger til garantiforpligtelser.

Koncernens noter

	Forfald inden for 12 måneder 2016 t.kr.	Forfald inden for 12 måneder 2015 t.kr.	Forfald efter 12 måneder 2016 t.kr.	Restgæld efter 5 år t.kr.
11. Langfristede gældsforpligtelser				
Gæld til realkreditinstitutter	8.457	8.394	144.230	119.314
	8.457	8.394	144.230	119.314

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
12. Anden gæld		
Moms og afgifter	10.200	13.789
Skyldig løn, A-skat, sociale bidrag m.m.	25.503	20.335
Feriepengeforpligtelser	8.246	7.862
Afledte finansielle instrumenter	27.460	29.289
Andre skyldige omkostninger	13.067	15.540
	84.476	86.815

I anden gæld indgår negativ dagsværdi af afledte finansielle instrumenter med 27.460 t.kr. Instrumenterne er indgået som afvikling af oprindelige renteswap-aftaler, som var etableret til afdækning af renterisikoen på variabelt forrentede realkreditlån. Den negative dagsværdiregulering er efter skat indregnet direkte på egenkapitalen. Aftalerne har en restløbetid på 18 år og 6 måneder, og er indgået med koncernens sædvanlige bankforbindelse.

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
13. Ændring i arbejdskapital		
Ændring i varebeholdninger	(16.586)	6.157
Ændring i tilgodehavender	(6.248)	(21.324)
Ændring i leverandørgæld mv.	22.271	145
	(563)	(15.022)

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
14. Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser		
Forpligtelser i henhold til leje- eller leasingkontrakter med tredjemand frem til udløb	10.043	6.331

Koncernens noter

15. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Til sikkerhed for bankgæld er stillet virksomhedspant, nom. 148.000 t.kr.

Prioritetsgæld er sikret ved pant i ejendomme. Den regnskabsmæssige værdi af pantsatte ejendomme udgør 251.623 t.kr.

Koncernen indgår i en dansk sambeskatning med Holdingselskabet Bundgaard ApS som administrationselskab. Koncernen hæfter derfor i henhold til selskabsskattelovens regler herom fra og med regnskabsåret 2013 for indkomstskatter mv. for de sambeskattede selskaber og fra og med 1. juli 2012 ligeledes for eventuelle forpligtelser til at indeholde kildeskat på renter, royalties og udbytter for de sambeskattede selskaber.

16. Transaktioner med nærtstående parter

I årsrapporten oplyses alene transaktioner med nærtstående parter, der ikke er gennemført på markeds-mæssige vilkår. Der er ikke gennemført sådanne transaktioner.

17. Koncernforhold

Navn og hjemsted for modervirksomheden, der udarbejder koncernregnskab for den mindste koncern: Holdingselskabet Bundgaard ApS, Aarhus.

	<u>Hjemsted</u>	<u>Rets- form</u>	<u>Ejer- andel %</u>	<u>Egenkapital t.kr.</u>	<u>Resultat t.kr.</u>
18. Dattervirksomheder					
HMF Group A/S	Aarhus	A/S	100,0	220.386	58.433
Højbjerg Maskinfabrik Ejendomme A/S	Aarhus	A/S	100,0	101.766	11.804
HMF (UK) Ltd. (indirekte)	England	Ltd.	100,0	22.411	1.666
HMF Ladekrane und Hydraulik GmbH (indirekte)	Tyskland	GmbH	100,0	(3.446)	277

Modervirksomhedens resultatopgørelse for 2016

	<u>Note</u>	<u>2016 t.kr.</u>	<u>2015 t.kr.</u>
Nettoomsætning		7.834	11.309
Bruttoresultat		7.834	11.309
Administrationsomkostninger	1	(9.181)	(12.310)
Driftsresultat		(1.347)	(1.001)
Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder		70.240	80.993
Andre finansielle indtægter	2	7.111	7.668
Andre finansielle omkostninger	3	(6.122)	(7.863)
Resultat før skat		69.882	79.797
Skat af årets resultat	4	79	1.458
Årets resultat	5	69.961	81.255

Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2016

	<u>Note</u>	<u>2016 t.kr.</u>	<u>2015 t.kr.</u>
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder		322.155	254.152
Finansielle anlægsaktiver	6	<u>322.155</u>	<u>254.152</u>
Anlægsaktiver		<u>322.155</u>	<u>254.152</u>
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		112.519	132.920
Andre tilgodehavender		0	60
Tilgodehavende sambeskatningsbidrag		79	0
Tilgodehavender		<u>112.598</u>	<u>132.980</u>
Omsætningsaktiver		<u>112.598</u>	<u>132.980</u>
Aktiver		<u>434.753</u>	<u>387.132</u>

Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2016

	<u>Note</u>	<u>2016 t.kr.</u>	<u>2015 t.kr.</u>
Virksomhedskapital	7	62.000	62.000
Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode		194.221	126.218
Overført overskud eller underskud		53.797	54.076
Egenkapital		310.018	242.294
Bankgæld		62.867	86.187
Gæld til tilknyttede virksomheder		54.398	49.196
Anden gæld	8	7.470	9.455
Kortfristede gældsforpligtelser		124.735	144.838
Gældsforpligtelser		124.735	144.838
Passiver		434.753	387.132
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	9		
Nærtstående parter med bestemmende indflydelse	10		
Transaktioner med nærtstående parter	11		

Modervirksomhedens egenkapitalopgørelse for 2016

	Virksomheds- kapital t.kr.	Reserve for netto- opskrivning efter indre værdi- metode t.kr.	Overført overskud eller underskud t.kr.	I alt t.kr.
Egenkapital primo	62.000	126.218	54.076	242.294
Valutakursreguleringer	0	(3.663)	0	(3.663)
Værdireguleringer	0	1.426	0	1.426
Årets resultat	0	70.240	(279)	69.961
Egenkapital ultimo	62.000	194.221	53.797	310.018

Modervirksomhedens noter

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
1. Personaleomkostninger		
Gager og lønninger	8.482	12.002
Pensioner	277	268
	8.759	12.270
Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte medarbejdere	2	2
	Ledelses- vederlag 2016 t.kr.	Ledelses- vederlag 2015 t.kr.
Direktion	369	354
Bestyrelse	117	89
	486	443
	2016 t.kr.	2015 t.kr.
2. Andre finansielle indtægter		
Finansielle indtægter fra tilknyttede virksomheder	7.111	7.577
Renteindtægter i øvrigt	0	91
	7.111	7.668
	2016 t.kr.	2015 t.kr.
3. Andre finansielle omkostninger		
Finansielle omkostninger fra tilknyttede virksomheder	3.228	2.851
Øvrige finansielle omkostninger	2.894	5.012
	6.122	7.863
	2016 t.kr.	2015 t.kr.
4. Skat af årets resultat		
Aktuel skat	(79)	(1.458)
	(79)	(1.458)

Modervirksomhedens noter

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
5. Forslag til resultatdisponering		
Overført til reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	70.240	80.993
Overført resultat	(279)	262
	69.961	81.255

	Kapital- andele i tilknyttede virksomheder t.kr.
6. Finansielle anlægsaktiver	
Kostpris primo	127.934
Kostpris ultimo	127.934
Opskrivninger primo	126.218
Valutakursreguleringer	(3.663)
Andel af årets resultat	70.240
Dagsværdireguleringer	1.426
Opskrivninger ultimo	194.221
Regnskabsmæssig værdi ultimo	322.155

	Antal	Pålydende værdi t.kr.	Nominel værdi t.kr.
7. Virksomhedskapital			
Ordinære aktier	62.000.000	0,001	62.000
	62.000.000		62.000

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
8. Anden gæld		
Moms og afgifter	1.168	1.492
Andre skyldige omkostninger	6.302	7.963
	7.470	9.455

9. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Til sikkerhed for bankgæld er stillet virksomhedspant, nom. 148.000 t.kr.

Prioritetsgæld er sikret ved pant i ejendomme. Den regnskabsmæssige værdi af pantsatte ejendomme udgør 251.623 t.kr.

Modervirksomhedens noter

Selskabet indgår i en dansk sambeskatning med Holdingselskabet Bundgaard ApS som administrationselskab. Selskabet hæfter derfor i henhold til selskabsskattelovens regler herom fra og med regnskabsåret 2013 for indkomstskatter mv. for de sambeskattede selskaber og fra og med 1. juli 2012 ligeledes for eventuelle forpligtelser til at indeholde kildeskat på renter, royalties og udbytter for de sambeskattede selskaber.

10. Nærtstående parter med bestemmende indflydelse

Holdingselskabet Bundgaard ApS, Aarhus ejer alle aktier i selskabet, og har dermed bestemmende indflydelse på Højbjerg Maskinfabrik A/S.

11. Transaktioner med nærtstående parter

I årsrapporten oplyses alene transaktioner med nærtstående parter, der ikke er gennemført på markedsmæssige vilkår. Der er ikke gennemført sådanne transaktioner.

Anvendt regnskabspraksis

Regnskabsklasse

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for regnskabsklasse C (stor).

Ændringer i anvendt regnskabspraksis

Anvendt regnskabspraksis er som konsekvens af ændringer til årsregnskabsloven ændret på følgende område:

Udviklingsomkostninger

For udviklingsomkostninger, der indregnes i balancen, indregnes et beløb svarende til de udviklingsomkostninger, der er indregnet efter 01.01.2016, i "Reserve for udviklingsomkostninger" under egenkapitalen. Reserven reduceres med de løbende afskrivninger.

I overensstemmelse med årsregnskabslovens overgangsbestemmelser er det alene for udviklingsomkostninger, der indregnes første gang den 01.01.2016 eller senere, at der indregnes et tilsvarende beløb i posten "Reserve for udviklingsomkostninger".

Materielle anlægsaktiver

Den forventede restværdi efter afsluttet brugstid revurderes løbende. Tidligere blev restværdien opgjort på tidspunktet for aktivets ibrugtagning uden efterfølgende revurdering. Koncernen har ingen væsentlige restværdier på materielle anlægsaktiver, ud over hvad der kan henføres til koncernens grunde. I overensstemmelse med årsregnskabslovens overgangsbestemmelser revurderes restværdien af materielle anlægsaktiver alene fremadrettet, første gang pr. 31.12.2016.

Egenkapital, reserve for opskrivninger

Reserve for opskrivning af anlægsaktiver reduceres med de løbende afskrivninger efter skat. Tidligere blev reserven alene reduceret ved afhændelse af opskrevne aktiver. Sammenligningstal er tilpasset den ændrede regnskabspraksis.

Effekt af praksisændringer

Praksisændringerne medfører indenfor koncernegenkapitalen en reduktion af reserve for opskrivninger med 26.464 t.kr. og en tilsvarende forøgelse af overført over- og underskud. Effekten af praksisændringerne pr. 01.01.2016 er indregnet direkte på egenkapitalen, jf. egenkapitalopgørelsen side 14.

Ændringerne i anvendt regnskabspraksis har ikke beløbsmæssig indvirkning på koncernens aktiver, passiver, den finansielle stilling og resultatet, eller på årsregnskabet for moderselskabet.

Anvendt regnskabspraksis

Bortset fra ovennævnte områder er årsrapporten aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år, idet enkelte poster er ændret ved reklassifikation:

- Fordeling af omkostninger mellem produktions-, distributions- og administrationsomkostninger. Der er foretaget tilpasning af sammenligningstal.
- Fordeling af valutakursreguleringer mellem omsætning og finansielle poster. Der er foretaget tilpasning af sammenligningstal.
- Indretning af lejede lokaler præsenteres særskilt, idet beløbet tidligere var indregnet under Andre anlæg, driftsmateriel og inventar. Der er foretaget tilpasning af sammenligningstal.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når virksomheden som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå virksomheden, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter, i takt med at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden og de virksomheder (dattervirksomheder), som kontrolleres af modervirksomheden. Modervirksomheden anses for at have kontrol, når den direkte eller indirekte ejer mere end 50% af stemmerettighederne eller på anden måde kan udøve eller faktisk udøver bestemmende indflydelse.

Konsolideringsprincipper

Koncernregnskabet udarbejdes på grundlag af regnskaber for modervirksomheden og dens dattervirksomheder. Udarbejdelse af koncernregnskabet sker ved sammenlægning af regnskabsposter af ensartet karakter. Ved konsolideringen foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, interne mellemværender og udbytter samt fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder. De regnskaber, der anvendes til brug for konsolideringen, udarbejdes i overensstemmelse med koncernens regnskabspraksis.

I koncernregnskabet indregnes dattervirksomhedernes regnskabsposter 100%.

Anvendt regnskabspraksis

Resultatopgørelse

Nettoomsætning

Nettoomsætning ved salg af handelsvarer og færdigvarer indregnes i resultatopgørelsen, når levering og risikoovergang til køber har fundet sted. Nettoomsætning ved salg af tjenesteydelser indregnes i resultatopgørelsen når levering til køber har fundet sted. Nettoomsætning indregnes eksklusive moms, afgifter og rabatter i forbindelse med salget og måles til salgsværdien af det fastsatte vederlag.

Produktionsomkostninger

Produktionsomkostninger omfatter omkostninger, der afholdes for at opnå regnskabsårets nettoomsætning. I produktionsomkostninger indgår direkte og indirekte omkostninger til råvarer og hjælpematerialer, løn og gager, leje og leasing samt af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver, der indgår i produktionsprocessen. Endvidere indgår sædvanlige nedskrivninger af lagerbeholdninger i posten.

Distributionsomkostninger

Distributionsomkostninger omfatter omkostninger ved salg og distribution af virksomhedens produkter, herunder løn og gager til sælgere, reklameomkostninger, rejse- og repræsentationsomkostninger mv. samt af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver, der er knyttet til distributionsprocessen.

Administrationsomkostninger

Administrationsomkostninger omfatter omkostninger ved virksomhedens administrative funktioner, herunder løn og gager til medarbejdere i administration og ledelse, kontorholdsomkostninger, nedskrivninger af tilgodehavender samt af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver, der benyttes i administrationen af virksomheden.

Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder omfatter den forholdsmæssige andel af de enkelte dattervirksomheders resultat efter fuld eliminering af interne avancer og tab.

Andre finansielle indtægter fra tilknyttede virksomheder

Andre finansielle indtægter fra tilknyttede virksomheder består af renteindtægter mv. fra tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder.

Andre finansielle indtægter

Andre finansielle indtægter består af renteindtægter samt godtgørelser under acontoskatteordningen mv.

Finansielle omkostninger fra tilknyttede virksomheder

Finansielle omkostninger fra tilknyttede virksomheder består af renteomkostninger mv. fra gæld til tilknyttede virksomheder.

Andre finansielle omkostninger

Andre finansielle omkostninger består af renteomkostninger samt tillæg under acontoskatteordningen mv.

Anvendt regnskabspraksis

Skat

Årets skat, der består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Selskabet er sambeskattet med moderselskabet og alle det danske dattervirksomheder. Den aktuelle danske selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige underskud).

Balance

Immaterielle rettigheder mv.

Immaterielle rettigheder mv. omfatter igangværende og færdiggjorte udviklingsprojekter.

Udviklingsprojekter vedrørende produkter og processer, der er klart definerede og identificerbare, hvor den tekniske udnyttelsesgrad, tilstrækkelige ressourcer og et potentielt fremtidigt marked eller udviklingsmulighed i virksomheden kan påvises, og hvor det er hensigten at fremstille, markedsføre eller anvende det pågældende produkt eller den pågældende proces, indregnes som immaterielle anlægsaktiver. Øvrige udviklingsomkostninger indregnes som omkostninger i resultatopgørelsen, når omkostningerne afholdes. Ved indregning af udviklingsprojekter som immaterielle anlægsaktiver bindes et beløb svarende til de afholdte omkostninger på egenkapitalen under reserve for udviklingsomkostninger, der nedbringes i takt med af- og nedskrivninger på udviklingsprojekterne.

Kostprisen for udviklingsprojekter omfatter omkostninger, herunder gager og afskrivninger, der direkte og indirekte kan henføres til udviklingsprojekterne.

Færdiggjorte udviklingsprojekter afskrives lineært over den forventede brugstid, der fastsættes ud fra en konkret vurdering af det enkelte udviklingsprojekt. Såfremt brugstiden ikke kan skønnes pålideligt fastsættes den til 10 år. For udviklingsprojekter, der er beskyttet af immaterielle rettigheder, udgør den maksimale afskrivningsperiode restløbetiden for de pågældende rettigheder.

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger, produktionsanlæg og maskiner samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen og omkostninger til klargøring af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

Bygninger	50 år
Produktionsanlæg og maskiner	5 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-5 år
Indretning af lejede lokaler	5 år

Anvendt regnskabspraksis

For indretning af lejede lokaler udgør afskrivningsperioden maksimalt aftaleperioden.

Forventede brugstider og restværdier revurderes årligt.

Materielle anlægsaktiver nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder indregnes og måles i modervirksomhedens regnskab efter den indre værdis metode (equity-metoden). Dette indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne fortjenester og tab.

Tilknyttede virksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi måles til 0 kr. Eventuelle tilgodehavender hos disse virksomheder nedskrives til nettorealiseringsværdi ud fra en konkret vurdering. Såfremt modervirksomheden har en retlig eller faktisk forpligtelse til at dække den pågældende virksomheds forpligtelser, og det er sandsynligt, at denne forpligtelse vil blive aktualiseret, indregnes en hensat forpligtelse målt til nutidsværdien af de omkostninger, det skønnes nødvendigt at afholde for at afvikle forpligtelsen.

Nettoposkrivning af kapitalandele i tilknyttede virksomheder overføres i forbindelse med resultatdisponeringen til reserve for nettoposkrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris, opgjort efter FIFO-metoden, eller nettorealiseringsværdi, hvor denne er lavere.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen med tillæg af hjemtagelsesomkostninger. Kostprisen for fremstillede varer og varer under fremstilling omfatter omkostninger til råvarer, hjælpematerialer og direkte løn samt indirekte produktionsomkostninger.

Indirekte produktionsomkostninger omfatter indirekte materialer og løn, omkostninger til vedligeholdelse af og af- og nedskrivninger på de i produktionsprocessen benyttede maskiner, fabriksbygninger og udstyr samt omkostninger til fabriksadministration og ledelse. Finansieringsomkostninger indregnes ikke i kostprisen.

Nettorealiseringsværdi for varebeholdninger opgøres som forventet salgspris med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der skal afholdes for at effektuere salget.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi, med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab.

Anvendt regnskabspraksis

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter kontante beholdninger og bankindeståender.

Udskudt skat

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser, hvor den skattemæssige værdi af aktiverne opgøres med udgangspunkt i den planlagte anvendelse af det enkelte aktiv.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede, skattemæssige underskud, indregnes i balancen med den værdi, aktivet forventes at kunne realiseres til, enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoskatteaktiver.

Udskudt skat vedrørende genbeskatning af tidligere fratrukne underskud i udenlandske dattervirksomheder indregnes ud fra en konkret vurdering af hensigten med den enkelte dattervirksomhed.

Andre hensatte forpligtelser

Andre hensatte forpligtelser omfatter forventede omkostninger til garantiforpligtelser.

Andre hensatte forpligtelser indregnes og måles som det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for på balancedagen at afvikle forpligtelserne. Hensatte forpligtelser med forventet forfaldstid ud over et år fra balancedagen måles til tilbagediskonteret værdi.

Garantiforpligtelser omfatter forpligtelser til udbedring af fejl og mangler inden for garantiperioden.

Gæld til realkreditinstitutter

Gæld til realkreditinstitutter i form af prioritetsgæld måles på tidspunktet for lånoptagelse til kostpris, der svarer til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. Efterfølgende måles prioritetsgæld til amortiseret kostpris. Dette betyder, at forskellen mellem provenuet ved lånoptagelsen og den nominelle værdi, der skal tilbagebetales, indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden som en finansiel omkostning ved anvendelse af den effektive rentes metode.

Operationelle leasingaftaler

Leasingydelse vedrørende operationelle leasing-aftaler indregnes lineært i resultatopgørelsen over leasingperioden.

Andre finansielle forpligtelser

Andre finansielle forpligtelser måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi.

Anvendt regnskabspraksis

Modtagne forudbetalinger fra kunder

Modtagne forudbetalinger fra kunder omfatter beløb modtaget fra kunder forud for tidspunktet for levering af den aftalte vare eller færdiggørelse af den aftalte tjenesteydelse.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under forpligtelser omfatter modtagne indtægter til resultatføring i efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Pengestrømsopgørelsen

Pengestrømsopgørelsen viser pengestrømme vedrørende drift, investeringer og finansiering samt likviderne ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme vedrørende driftsaktiviteter præsenteres efter den indirekte metode og opgøres som driftsresultatet reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital og betalt selskabsskat.

Pengestrømme vedrørende investeringsaktiviteter omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af virksomheder, aktiviteter og finansielle anlægsaktiver samt køb, udvikling, forbedring og salg mv. af immaterielle og materielle anlægsaktiver, herunder anskaffelse af finansielt leasede aktiver.

Pengestrømme vedrørende finansieringsaktiviteter omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af virksomhedskapital og omkostninger forbundet hermed samt optagelse af lån og afdrag på rentebærende gæld.

Likvider omfatter likvide beholdninger med fradrag af kortfristet bankgæld.